

Č.j.: DDS-To/0978/2022	Účinnost od: 1. 1. 2023
Spisový znak: A1	Skartační znak: A10
Projednáno a schváleno pedagogickou radou:	30. 8. 2022
Projednáno a chváleno školskou radou dne:	31. 8. 2022

Koncepce rozvoje

Dětského domova se školou, základní školy a střediska výchovné péče, Šumperk

pro období 2023 – 2026

Vypracovala: Mgr. Stanislava Tóthová

V Šumperku dne 29. 08. 2022

Obsah

1. ÚVOD	3
2. SWOT ANALÝZA	3
a) Silné stránky	3
b) Slabé stránky	4
c) Příležitosti.....	4
d) Hrozby	5
3. VIZE.....	6
4. HLAVNÍ CÍLE, PRIORITY	6
a) Personální podmínky	6
b) Podmínky pro vzdělávání.....	7
c) Vzdělávání a výchova.....	7
d) Řízení školského zařízení – management:	9

1. ÚVOD

Při vytváření koncepce rozvoje Dětského domova se školou, základní školy a střediska výchovné péče Šumperk jsem vycházela z dosavadních zkušeností, které jsem získala jako ředitelka. Navazuji na pozitivní změny, které se podařilo realizovat. Nechala jsem se inspirovat nápady a připomínkami pracovníků zařízení. Snažila jsem se též vnímat potřeby, názory a přání samotných dětí, klientů zařízení. Zohlednila jsem i potřebu vytváření dobrého obrazu v očích veřejnosti.

2. SWOT ANALÝZA

a) Silné stránky

- pozitivní výsledky speciálně pedagogického působení u většiny dětí v DDŠ i SVP (podmínečné pobyty v rodině, zrušení ústavní výchovy, pokračování v dalším vzdělávání, kladné hodnocení)
- moderní prostory zařízení, vysoká úroveň jeho vybavení, nadstandartní zázemí pro zaměstnance, výborné zázemí pro klienty
- kvalifikovanost a tvořivost pedagogických pracovníků, samostatnost a zodpovědnost vedoucích pracovníků i pracovníků v technicko-hospodářské oblasti
- rozšíření a přizpůsobení nabídky aktivit ambulantního SVP dle aktuálních potřeb a poptávky (i on-line programy), programy pro školy
- velká poptávka po službách SVP, široké spektrum zaměření (školy, individuální konzultace, pobyt, schopnost přizpůsobit se poptávce), kvalita programů pro školy
- samostatná třída SVP s možností využívání asistenta pedagoga
- motivující finanční ohodnocení pro zaměstnance
- kvalitní práce a přímá intervence pracovníků na pozici psychologů a etopeda DDŠ – ochota měnit věci pozitivním směrem, intenzivní etopedická, psychologická a psychoterapeutická práce s klienty (skupinová i individuální).
- vstřícný přístup nad rámec svých povinností a kvalitní práce sociální pracovnice
- výborně fungující a chutná kuchyně
- vybudované pozitivní vztahy a fungující komunikace s některými participujícími organizacemi – OSPOD, PMS, PČR, MP, PPP, SPC aj.
- vstřícná a přátelská atmosféra mezi pracovníky zařízení a dětmi

b) Slabé stránky

- nízká motivace mnoha dětí ke vzdělávání
- špatný vztah dětí k prostorám a vybavení zařízení
- útěky, trestná činnost a zneužívání návykových látek dětmi
- absence bezpečné místnosti pro dítě v afektu, či po záchytu a pod vlivem omamných látek
- personální zajištění (kvantita i kvalita – především ta osobnostní), nedostatek kvalifikovaných pracovníků (nutnost splnění kvalifikace), osobní zodpovědnost a samostatnost
- stálé přetrvávání negativního vnímání zařízení ze strany veřejnosti v Šumperku
- nezájem o spolupráci ze strany zákonných zástupců většiny dětí
- zastaralé IT vybavení
- zastaralé vybavení posilovny

c) Příležitosti

- integrace dětí do společnosti – rozvíjení praktických dovedností a schopností, podpora žádoucích sociální kompetencí, zaměření se na posilování samostatného hospodaření s finančními prostředky a zvyšování úrovně gramotností
- prevence rizikového chování – nejen formou programů externích organizací, ale především formou každodenní skupinové a individuální práce
- práce na osobnostním rozvoji dětí ohrožených různými typy závislostí, práce s emocionalitou s využitím psychoterapeutických aktivit při výchovné práci, zkvalitnění výchovné práce pracovníků vzděláváním v psychoterapii
- zvyšování odborné úrovně nejen pedagogických pracovníků – další vzdělávání zaměstnanců, intervize a supervize
- účast dětí na akcích mimo zařízení (různé soutěže, turnaje, setkávání) – ukázat zařízení a děti v něm v pozitivním světle, účastnit se akcí pořádaných zařízeními stejného typu a také je pořádat
- intenzivnější individuální i komunitní práce s dětmi
- nové strategie a trendy ve výchově – zážitkové aktivity, zátěžové pobyty, psychoterapeutické skupiny, různé druhy terapií
- efektivní využití kapacity nepřímé pedagogické práce pedagogických pracovníků

- větší zaangažovanost a zodpovědnost všech pracovníků zařízení
- možnost docházení do kroužků u externích organizací
- různorodost volnočasových aktivit – kroužky vedené zaměstnanci zařízení (šití, tanec, keramika, sport, turistika, společenské hry, první pomoc apod.)
- využití specifických odborných znalostí pracovníků SVP pro DDS a naopak – různé metody, přístupy a jejich využití pro přímou práci s klienty
- udržování a posilování již navázaných vztahů se spolupracujícími organizacemi, navazování dalších kontaktů
- podpora, odměňování zaměstnanců odvádějících kvalitní práci
- depistáž potenciálních zaměstnanců
- usilování o získání dalších finančních prostředků pomocí projektů a grantů
- návštěvy zařízení podobného typu pro vzájemné předávání zkušeností a inspirace pro práci s dětmi
- pravidelné pořádání celoustavních akcí, stmelovací aktivity kolektivu
- vybavení školy, SVP i domov moderními technologiemi
- zlepšení prostorového vybavení školy, příprava investičního záměru na výstavbu nástavby hlavní budovy s fotovoltaickými panely – snížení energetické náročnosti budovy

d) Hrozby

- nedostatečná legislativa – např. žáci s EPCHO, s psychiatrickými diagnózami (dokáží narušit atmosféru celého zařízení a zhoršit komfort i bezpečí dětí)
- agresivita dětí mezi sebou i k pedagogickým pracovníkům
- snadná dostupnost návykových látek
- nedostatek kvalitních a kvalifikovaných pedagogických pracovníků, zaměstnanců
- nízká motivace některých pedagogických pracovníků ke kvalitní práci
- neschopnost či neochota platit za služby internátního SVP potenciálních klientů
- tendence k příliš benevolentní výchově dětí, která mnohdy vede až k ne příliš bezpečnému vývoji
- zapracování nových pedagogických pracovníků – uvádějící pedagog (učitel, vychovatel), zvládání extrémní psychické zátěže, syndrom vyhoření
- nedostatek finančních prostředků na provoz, nové materiální vybavení
- nevhodné prostory školních tříd – velmi stísněné plochy tříd, absence odborných učeben

3. VIZE

- Zařízení bude bezpečným a podnětným místem jak pro děti, tak pro zaměstnance.
- Dítě v něm bude motivováno ke změně chování a dostane zde šanci dosáhnout dle svých možností co nejvyšší možné úrovně vzdělání a osobnostních kvalit.
- Otevření životních perspektiv každého dítěte – dosáhne maximální možné pozitivní změny ve svém chování, s důrazem na osobnostní rozvoj a uplatnění ve společnosti.
- V rámci inkluzivního vzdělávání budeme podporovat děti ve snaze dosáhnout cílových kompetencí ŠVP s důrazem na individuální potřeby každého dítěte. K dětem budeme přistupovat jako k osobnostem s individuálními potřebami, vychovávat k odpovědnosti a sebedůvěře, ke zvládnutí agresivity a neklidu, nastavení reálného sebehodnocení a sebezpečí. Povedeme děti k takovým principům a hodnotám, které jim dají možnost stát se osobnostmi se schopností bezpečně se integrovat do společnosti a být pro ni přínosem.
- Pozitivní motivace bude tou zásadní, odměny budou převažovat nad sankcemi, prevence nad restrikcí.
- Budeme vytvářet dobré personální, technické a materiální podmínky pro práci.
- Budeme dbát na příjemné sociální, tvůrčí a bezpečné klima pro děti i personál.
- Zařízení bude známou a dobrou adresou v oblasti péče o ohrožené děti.

4. HLAVNÍ CÍLE, PRIORITY

a) Personální podmínky

- zajišťovat plnou kvalifikovanost a odbornost zaměstnanců zařízení
- podporovat další vzdělávání, sebezvzdělávání pedagogických pracovníků a jejich osobnostní růst
- zajistit pravidelné supervize a intervize
- podporovat a aktivně mentorovat začínající pedagogy
- zaměřit se na rozvoj týmové spolupráce a kolegiálních vztahů, vytvářet přátelskou a kooperující atmosféru mezi všemi pracovníky
- provádět aktivní depistáž potenciálních pracovníků – spolupráce s fakultami při zajišťování odborných praxí studentů

- nastavit spravedlivý systém odměňování pro zaměstnance, jednotný motivační systém v rámci sebehodnocení pracovníků a pravidelných osobních pohovorů
- podporovat zdraví pracovníků a zdravý životní styl využitím prostředků z FKSP

b) Podmínky pro vzdělávání

- budovat příjemné a estetické prostředí školy
- vytvořit prosociální klima v celém zařízení – výchova příkladem, vybudovat příznivou psychickou atmosféru – pocit bezpečí, jistoty a stability u dětí i zaměstnanců
- vytvářet kvalitní podmínky pro vzdělávání, práci a relaxaci
- obnovovat a doplňovat vybavení školy kvalitními učebnicemi, pomůckami, audiovizuální a IT technikou a jiným potřebným vybavením; s ohledem k individuální potřebě dětí, dbát na jejich efektivní využívání
- revidovat a inovovat ŠVP, obsah vzdělávání dle aktuálních potřeb a v souladu s legislativou se zakomponováním nových trendů a zkušeností pedagogů
- podporovat speciální vzdělávací potřeby žáků s využitím asistenta pedagoga (především do třídy vzdělávané podle §16, odst. 9 Školského zákona – ŠVP s MDÚ – minimální doporučenou úroveň výstupů)
- rozvíjet využívání školního informačního systému EduPage ve vzdělávání dětí i ve vzájemné informovanosti zákonných zástupců
- doplňovat učitelskou knihovnu odbornými publikacemi a metodickými materiály

c) Vzdělávání a výchova

- speciálně pedagogickými metodami podporovat u žáků proces změny chápání školy tak, aby došlo k akceptaci školy a potřeby vzdělání vůbec
- připravovat žáky k volbě budoucího povolání a motivovat je k dosažení co nejvyššího stupně vzdělání jako cesty k vymanění se z dosavadního způsobu života a k otevření jeho životních perspektiv
- podporovat žáky při vytváření cílových kompetencí ŠVP uplatňováním aktivních forem výuky s důrazem na zkušenosti z reálného života
- v rámci inkluze tvořit takové podmínky, abychom dosáhli maximálně možného rozvoje každého dítěte s ohledem k jeho schopnostem a možnostem, aby nešlo o pouhou formalitu, ale o hodnotný materiál reflektující směr cesty, kterou chceme s dítětem ujit

- používat vhodné a různorodé metody aktivní výuky, které budou pro žáky zajímavé a motivující
- průběžně vyhodnocovat výsledky učení dětí, jejich individuální pokroky, naplnění očekávaných výstupů v ŠVP
- rozvíjet sociální, čtenářskou, jazykovou, matematickou, přírodovědnou a informační (digitální) gramotnost, podporovat takové aktivity, které budou vycházet z reálného života a budou směřovat k rozvoji těchto gramotností
- důsledně uplatňovat stanovená pravidla hodnocení
- vést žáky k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení, schopnost bezpečně přijímat a poskytovat zpětné vazby – pravidelné setkávání s hodnocením
- udržet pravidelné komunitní setkávání za účasti všech dětí a pedagogických pracovníků
- zaměřit se na bezpečnou komunikaci, zvýšit úroveň elementárních návyků slušného chování k ostatním dětem a zaměstnancům zařízení, vést děti ke vzájemné toleranci a porozumění
- klást důraz na prevenci sociálně patologických jevů, zaměřit se zejména na šikanu, zneužívání návykových látek, přenos nakažlivých nemocí, kriminalitu, agresivitu, rasismus, xenofobii a intoleranci, velkou pozornost věnovat sexuální výchově
- rozšiřovat nabídku volnočasových aktivit, využívat terapie ve volnočasových aktivitách, podporovat zdravý životní styl
- motivovat děti ke spoluvytváření pohodového školního i internátního prostředí, jeho výzdoby, formovat jejich vztah k vybavení zařízení, ke svému i cizímu majetku pozitivním směrem, důsledně vystupovat proti projevům vandalismu
- rozvíjet odpovědné chování k životnímu prostředí a přírodě, třídění odpadů, vzdělávání v environmentální výchově, ekologii; vést k udržitelnému rozvoji – úsporám energií, vody a potravin; pravidelně pečovat o okolní prostředí zařízení
- spolupracovat s PPP, SPC, psychiatrem, léčebnými zařízeními a dalšími subjekty podporující zdraví a prevenci sociálně patologických jevů
- udržet ze strany ambulantního SVP realizaci programů do škol zaměřených na klima třídy. Využít zkušenosti a poznatky z těchto programů k přípravě a realizaci programů pro pedagogy na stejné téma – vnímáme potřebu začít s touto prací právě u pedagogů jako u osob, které v tomto směru především formují třídní kolektiv

- vytvářet dobré jméno zařízení pravidelným setkáváním s místními na dnech otevřených dveří, pořádáním výstav prací dětí, účastí na různých soutěžích, s možností zorganizování uspořádání vlastní soutěže.
- vést pedagogické pracovníky k jednotnému přístupu při naplňování stanovených výchovně-vzdělávacích cílů, k využívání nových trendů a strategií ve výchově

d) Řízení školského zařízení – management:

- harmonizovat a synchronizovat řídicí činnosti, pravidelné informační porady
- klást důraz na přímou zodpovědnost řídicích pracovníků v zařízení v rámci jejich příslušných kompetencí, vyjasnění a nastavení kompetencí a odpovědnosti
- v kontrolní činnosti usilovat o objektivní hodnocení práce všech pracovníků – jak v oblasti výchovně-vzdělávací, tak i v oblasti technicko-hospodářské
- podporovat další vzdělávání pedagogických a technicko-hospodářských pracovníků a udržet jejich kvalifikovanost
- vytvářet přátelskou a podnětnou pracovní atmosféru v zařízení, rozvíjet týmovou spolupráci, oceňovat kvalitní práci, posilovat pocit zodpovědnosti
- zajistit hospodárnost a účelnost svěřených a vynaložených prostředků na chod zařízení
- spolupracovat se školskou radou jako důležitou zpětnou vazbou
- v rámci úzké spolupráce s MŠMT využívat jejich metodické podpory
- spolupracovat s orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR, soudy apod., se zákonnými zástupci a rodinou v zájmu práv dětí
- spolupracovat s ostatními zařízeními pro výkon ÚV nebo OV při výměně zkušeností
- spolupráce s Městem Šumperk a organizacemi působícími v Šumperku a jeho okolí
- prezentace zařízení na veřejnosti, aktualizace webových stránek zařízení, publikování aktivit v regionálním tisku
- zřídit nové pracoviště SVP v Jeseníku, vybavit potřebným vybavením
- zajistit studii pro investiční záměr – rozšíření prostor školy (prostor učeben, vytvoření odborných učeben a příslušných kabinetů) s vybudováním střešní fotovoltaické elektrárny (úspora energetických nákladů)
- připravit a následně realizovat vybudování parkoviště vedle internátu SVP, současný stav nevyhovuje potřebám zařízení (nutný odkup přilehlého pozemku), současně opravit oplocení areálu

- zřídit místnost ke zklidňování dětí (snoozelen) tak, aby jim poskytla bezpečné a klidné prostředí, které izoluje od ostatních rušivých podnětů
- doplňovat vybavení a zařízení pro aktivní, kreativní a smysluplné využívání volného času dětí
- postupně obnovovat a rozšiřovat vozový park
- postupně, dle finančních možností rekonstruovat společenské prostory na jednotlivých rodinných skupinách na domově, sladit a estetizovat prostředí do barev dle každé skupiny
- pravidelně udržovat zařízení v dobré kondici, provádět pravidelnou údržbu a estetizaci celého zařízení
- pravidelně doplňovat a modernizovat IT vybavení a pomůcky pro potřeby výchovně-vzdělávacího procesu
- poskytnout či zabezpečit finanční prostředky pro rozvoj zahrady za pobytovým SVP

Vypracovala: Mgr. Stanislava Tóthová